

CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES
DE CATALUNYA

**D I C T A M E N 4/2022, de 20 de juny,
sobre el Decret llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els
criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió
dels projectes lingüístics dels centres educatius**

El Consell de Garanties Estatutàries, amb l'assistència del president Joan Vintró Castells, de la vicepresidenta Laura Díez Bueso, de la consellera secretària Margarida Gil Domènech, del conseller Enoch Albertí Rovira, de les conselleres Mercè Barceló Serramalera, Montserrat Rosell Martí i Eva Pons Parera i dels consellers Francesc Esteve Balagué i Eduard Roig Molés, ha acordat emetre el següent

D I C T A M E N

Sol·licitat pels grups parlamentaris de Vox en Catalunya, Ciutadans i Mixt, del Parlament de Catalunya, respecte del Decret llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius (DOGC núm. 8678A, de 30 de maig de 2022).

ANTECEDENTS

1. El dia 2 de juny de 2022 va tenir entrada en el Registre del Consell de Garanties Estatutàries un escrit de la presidenta del Parlament, de la mateixa data (Reg. núm. E2022000204) en què es comunicava al Consell l'Acord de la Mesa del Parlament, de 2 de juny, pel qual, segons el que preveuen els articles 16.1.c i 23.c de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries (LCGE), es va admetre a tràmit la sol·licitud de dictamen sobre l'adequació a l'Estatut i a la Constitució del Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius, presentada el dia 2 de juny de 2022 pels grups parlamentaris Vox en Catalunya, Ciutadans i Mixt (núm. Reg. Parlament 62817).

2. El Consell de Garanties Estatutàries, en la sessió del dia 3 de juny de 2022, després d'examinar la legitimació i el contingut de la sol·licitud, de conformitat amb els articles 23 a 25, apartats 1 a 3, LCGE, va acordar la seva admissió a tràmit, es va declarar competent per emetre el dictamen corresponent i en va designar ponent el conseller senyor Francesc Esteve Balagué.

3. En la mateixa sessió, a l'empara de l'article 25 LCGE, apartats 4 i 5, i de l'article 35 del Reglament d'organització i funcionament del Consell, va acordar adreçar-se als sol·licitants, a tots els grups parlamentaris i també al Govern a fi de sol·licitar-los la informació i la documentació complementàries de què disposessin sobre la matèria sotmesa a dictamen.

4. En data 15 de juny de 2022 es va rebre en el Registre del Consell un escrit del director general de Relacions Institucionals i amb el Parlament, que adjuntava deu documents, principalment informes i notes jurídiques elaborats en la seva major part pel Gabinet Jurídic i per l'Institut d'Estudis de

l'Autogovern, relacionats amb la regulació del Decret llei 6/2022, objecte del Dictamen (Reg. núm. E2022000217).

5. Finalment, després de les corresponents sessions de deliberació del Consell, el dia 20 de juny de 2022 ha tingut lloc la votació i l'aprovació d'aquest Dictamen, d'acord amb el que preveuen els articles 27.3 LCGE i 38 del Reglament d'organització i funcionament del Consell.

FONAMENTS JURÍDICS

Primer. L'objecte del Dictamen

Tal com es desprèn dels antecedents, els grups parlamentaris de Vox en Catalunya, Ciutadans i Mixt, a l'empara dels articles 23.c i 27 LCGE, han demanat dictamen al Consell respecte al Decret llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius (en endavant, Decret llei, Decret llei 6/2022 o DL 6/2022).

Per tal de delimitar l'objecte del Dictamen, exposarem, d'entrada, les línies generals del contingut del Decret llei i el marc normatiu principal en el qual s'insereix. Seguidament, indicarem els dubtes de constitucionalitat i d'estatutarietat que plantegen els peticionaris en relació amb aquesta norma i les raons en què els fonamenten. I, en darrer terme, determinarem quina serà l'estructura de la nostra opinió consultiva a fi de donar adequada resposta a les qüestions anteriors.

1. El Decret llei, dictat pel Govern en desenvolupament de les competències previstes als articles 131 i 143.1 EAC, i a l'empara del que preveu l'article 64

EAC, té per finalitat, segons declara la seva exposició de motius, aprovar, amb la suficient antelació, «un marc normatiu estable que proporcioni seguretat jurídica i respongui a l'objectiu d'assolir el compliment de l'ensenyament i ús de les llengües oficials» en cadascun dels centres educatius públics i dels centres privats sostinguts amb fons públics del sistema educatiu de Catalunya i que pugui emprar-se per a la preparació del proper curs 2022-2023. A aquests efectes, el Decret llei fixa «els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics» dels esmentats centres, entesos aquests projectes, que són part del projecte educatiu, com «[l]element nuclear del model lingüístic escolar de Catalunya», que «ha d'incloure els aspectes relatius a l'ensenyament i l'ús de les llengües en el centre». Així, tenint en compte, a més, que, tot i respectant els esmentats criteris, els centres educatius «han de disposar d'un cert marge de decisió» en la determinació del contingut del projecte lingüístic, se sotmet la validació d'aquest projecte al departament competent en matèria d'educació, que vetllarà perquè el seu contingut s'ajusti «a la legalitat i als objectius de normalització lingüística corresponents a la realitat sociolingüística general, del centre educatiu i del seu entorn».

A aquests efectes, la norma consta de quatre articles dedicats respectivament al seu objecte (art. 1), als criteris i objectius bàsics que fonamenten l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües als centres educatius (art. 2), a les normes relatives a l'elaboració, aprovació i revisió dels projectes lingüístics (art. 3) i a la seva validació per part del departament competent en matèria d'educació (art. 4). Acompanyen a l'articulat tres disposicions addicionals referents a la revisió dels projectes lingüístics que no s'ajustin als objectius bàsics que estableix el Decret llei (disp. add. primera), l'assessorament del departament competent en matèria d'educació als centres educatius en el procés d'elaboració, aprovació i, si escau, revisió dels projectes educatius (disp. add. segona) i la previsió que al territori de l'Aran els projectes lingüístics han de tenir en compte l'aranès com a llengua pròpia de l'Aran i

com a llengua vehicular i d'aprenentatge habitual als seus centres (disp. add. tercera). En darrer terme, el Decret Llei estableix que les determinacions relatives a la tramesa i validació del projecte lingüístic s'aplicaran a partir de l'inici del curs 2022-2023 (disp. trans.) i que l'entrada en vigor tindrà lloc el dia de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (disp. final).

2. Com es desprèn naturalment del seu contingut, el Decret Llei 6/2022 s'integra en la constel·lació de normes que, directa o indirectament, aborden el règim lingüístic en l'ensenyament no universitari, i que ha estat explicitada de manera completa en el nostre darrer DCGE 3/2022, de 7 de juny, relatiu a la Proposició de Llei sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari (FJ 1.2), al qual ens remetem.

Només afegirem al marc normatiu que allà vam exposar, en primer lloc, i per la seva recentíssima aprovació, la Llei 8/2022, de 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, que en l'estadi de Proposició de Llei va ser analitzada precisament en el Dictamen precitat. Cal fer notar que el contingut d'aquesta iniciativa legislativa no ha variat amb la tramitació parlamentària i que, per tant, la redacció final, esdevinguda Llei, és idèntica a la que va ser sotmesa al nostre parer consultiu.

En segon lloc, i atès el contingut específic de la norma que dictaminem, cal fer una menció particular al marc normatiu que regula el projecte educatiu dels centres, el qual constitueix una manifestació de l'exercici de la seva autonomia (art. 120 i 121 Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació —LOE— i art. 90 i 91 Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació —LEC—), alhora que recull i, si escau, desenvolupa el seu caràcter propi definit per la titularitat (art. 5 Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius). El projecte docent conté, com hem apuntat en l'apartat anterior d'aquest fonament jurídic, com a part integrant, el projecte lingüístic (art. 14 i 91.4.e

LEC), que emmarca el tractament de les llengües al centre incloent-hi els elements relatius al seu ensenyament i ús, recollint «els aspectes que determinen les lleis sobre la utilització normal del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, així com la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes. El projecte lingüístic també dona criteri sobre l'aprenentatge de les dues llengües oficials i de les llengües estrangeres» (art. 5.e Decret 102/2010).

La presència del projecte lingüístic en les diverses etapes educatives es concreta en el Decret 119/2015, de 23 de juny, pel que fa als ensenyaments de l'educació primària (art. 4), i en el Decret 187/2015, de 25 d'agost, quant als ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (art. 5). En relació amb la regulació de la llengua en el segon cicle d'educació infantil prevista a l'article 4 del Decret 181/2008, de 9 de setembre, cal dir que l'apartat 5 d'aquest precepte, sobre el projecte lingüístic, va ser declarat nul per la Sentència del Tribunal Suprem de 12 de juny de 2012.

Finalment, quant a la implementació pràctica, convé destacar l'elaboració, per part del departament competent en matèria d'educació, d'una sèrie de documents, aprovats mitjançant resolució de la Secretaria General, que contenen indicacions per a l'organització i gestió dels centres (que comprenen els àmbits de gestió, el projecte educatiu —i dins d'aquest el projecte lingüístic—, currículum i organització, i que es troben vigents per al curs 2021-2022, i en fase d'actualització per al curs 2022-2023), com també les directrius per a l'organització i la gestió dels serveis educatius.

3. Dit això, i quant a la petició de dictamen, els grups parlamentaris centren els seus dubtes de constitucionalitat i d'estatutarietat al voltant dels articles 2 i 3 del Decret llei.

En concret, respecte a l'article 2, que, com hem dit, conté els criteris i objectius bàsics que fonamenten l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües als centres educatius, els sol·licitants addueixen la vulneració dels articles 3.1 i .2 i 27 CE, com també els articles 6 i 35 EAC, sobre la base dels arguments que succintament reproduïm.

A parer dels sol·licitants, resulta indiscutible, d'acord amb el que disposen els articles 3 CE i 6 EAC, com també la interpretació duta a terme pel Tribunal Constitucional, fonamentalment en la STC 31/2010, de 28 de juny, que el «castellano no puede dejar de ser lengua vehicular y de aprendizaje y no puede ser excluido de la educación sufragada con fondos públicos», cosa que, en la seva opinió, no respecta el Decret llei en l'article 2, especialment en la lletra *a*, en reconèixer únicament la llengua catalana com a llengua vehicular, exclusió que consideren que no queda esmenada pel fet que la lletra *b* d'aquest precepte prevegi que al final de l'ensenyament l'alumnat haurà de dominar tant el català com el castellà. En aquest sentit, consideren com a «grave, injusta y arbitraria ilegalidad» totes les resolucions dictades pel Departament d'Ensenyament i totes les iniciatives legislatives, inclòs el present Decret llei, orientades a evitar el 25 per cent del castellà en els centres, atès que s'exclou el caràcter vehicular del castellà «*contra constitutionem, contra legem y contra reiteradas sentencias constitucionales y del Tribunal Supremo*».

Afirmen, d'altra banda, que el deure de conèixer el castellà està lligat al dret a l'educació (art. 27 CE), i, en conseqüència, negar el dret dels ciutadans a usar la llengua castellana és impedir l'exercici d'aquest dret constitucional.

En conseqüència, a criteri dels peticionaris, el Decret llei només seria constitucional si, en tot cas, fixés la vehicularitat del castellà en el mínim del 25 per cent de les assignatures troncales que no siguin la llengua castellana, cosa que, sostenen, el Decret llei eludeix expressament en l'article 2.d, i fixés un tractament de les llengües cooficials a Catalunya que fos igualitari, tot i

admetent que, respectant el percentatge mínim de l'anterior 25 per cent, la normalització lingüística pot justificar una proporció diferent de la igualitària.

Així mateix, consideren que l'article 2 del Decret Llei, en concret el seu apartat 2, vulnera també l'article 35 EAC, segons la interpretació que n'ha fet el Tribunal Constitucional en la STC 31/2010 i posteriors, quan disposa que l'ensenyament del català i del castellà ha de tenir una presència adequada als plans d'estudi. I, de nou, condicionen la seva constitucionalitat i estatutarietat al fet que es garanteixi el caràcter vehicular del castellà, i que aquesta vehicularitat es fixi en un mínim del 25 per cent d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Suprem.

A l'últim, fan una menció específica de la vulneració de la STSJC de 16 de desembre de 2020, adduint que la imposició per part de l'article 2.d del Decret Llei de la inaplicació de paràmetres numèrics, proporcions o percentatges en l'ús de les llengües posa en relleu la voluntat de seguir incomplint els preceptes constitucionals esmentats i la Sentència del Tribunal Superior de Justícia. Al respecte, sostenen que el deure de garantir almenys un 25 per cent de les assignatures en llengua castellana deriva directament de la Constitució, per la qual cosa no pot ser modificable ni alterable per una normativa inferior, i que obliga directament les autoritats públiques de la Generalitat de Catalunya, de manera que sigui respectat proactivament en tots els centres educatius i per a tots els alumnes.

Pel que fa a l'article 3 del Decret Llei, relatiu a l'elaboració, l'aprovació i la revisió dels projectes lingüístics, els grups peticionaris consideren que vulnera, com en el cas de l'article 2, els articles 3.1 i .2 i 27 CE, als quals afegeix l'article 9 CE, d'acord amb la fonamentació que recollim breument.

En primer lloc, consideren que el tractament que fa el Decret Llei en aquest precepte resulta una «flagrante infracción de principios como el de actuación

secundum constitutionem o el de jerarquía normativa», atès que obliga els centres a implementar uns projectes lingüístics que es caracteritzen per ser injustos, arbitraris i injustificats, donat que exclouran la llengua castellana com a llengua vehicular. Manifesten, en aquest sentit, que els projectes lingüístics són part de la carta de serveis o del projecte educatiu dels centres i aquests i l'Administració haurien de vetllar perquè s'inclogués una oferta formativa en castellà, d'almenys el 25 per cent de totes les assignatures no lingüístiques. En canvi, a parer seu, l'article 3.2 del Decret Llei, en sotmetre l'elaboració i aprovació dels projectes lingüístics als criteris i objectius de l'article 2, i específicament quan aquest darrer estableix la inaplicació de paràmetres numèrics, proporcions o percentatges, vulnera el principi de jerarquia normativa, que implica que una norma de rang inferior com l'esmentat Decret Llei «no puede contradecir ni vulnerar, por ejemplo, los preceptos de la Constitución Española».

A l'anterior afegixen que, tot i que en l'article 4 del Decret Llei es preveu la responsabilitat del departament competent en matèria d'educació de validar els esmentats projectes, «no impulsa la adecuación de los mismos ni a lo dispuesto en las diversas sentencias condenatorias contra el Departamento, ni tampoco a lo dispuesto por la Ley Orgánica de Educación». De manera que, a parer seu, a més de no recollir el castellà com a llengua vehicular, es reitera la voluntat d'excloure aquest dret de tots els ciutadans que deriva de la Constitució perquè se n'exclou el seu caràcter vehicular i es cancel·la l'únic mecanisme que permet respectar aquesta vehicularitat, que és l'establiment d'un percentatge mínim que no la converteixi en residual o de tractament assimilable a una llengua estrangera.

4. Arribats a aquest punt, i per donar resposta a les qüestions suara formulades, el nostre pronunciament consultiu constarà d'un únic fonament jurídic segon, on, partint del paràmetre constitucional i estatutari exposat en el DCGE 3/2022, amb algunes particularitats derivades de la petició, s'aplicarà

l'anterior cànon als preceptes sol·licitats pels grups parlamentaris per tal de dilucidar si s'hi adeqüen o no.

Segon. L'adequació dels articles 2 i 3 del Decret Llei 6/2022 al marc constitucional i estatutari sobre el règim lingüístic a l'ensenyament no universitari

De l'explicació efectuada en el fonament jurídic primer es desprèn que els articles 2 i 3 del Decret Llei 6/2022, que s'afegeixen al marc normatiu del règim lingüístic del sistema educatiu no universitari a Catalunya, tenen un contingut substancialment coincident amb la regulació de l'article 2 de la Proposició de Llei sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, el qual, com hem dit, ha estat objecte del DCGE 3/2022, recentment emès.

Prova d'això, tal com es deriva també de la descripció realitzada en el fonament jurídic primer, és que els dubtes de constitucionalitat i d'estatutarietat plantejats ara pels grups parlamentaris peticionaris en relació amb els esmentats articles 2 i 3 DL 6/2022 són, en línies generals, els mateixos que els que va suscitar l'article 2 de la precitada iniciativa legislativa. Així, les crítiques principals de la sol·licitud sobre el Decret Llei 6/2022, com en el cas de la Proposició de Llei, es poden resumir també en dues: a) la no declaració del castellà com a llengua vehicular i la seva discriminació respecte del català i b) la inexistència de la fixació d'un percentatge mínim del 25 per cent del castellà com a llengua d'ús del sistema educatiu no universitari sostingut amb fons públics.

Altrament, els sol·licitants plantegen alguns retrets addicionals, l'anàlisi dels quals ja podem avançar que s'ha de descartar, per les raons que seguidament exposarem. Així, d'una banda, s'al·lega que l'article 3 del Decret Llei vulnera

l'article 9 CE i, més concretament, el principi de jerarquia normativa, perquè «este Decreto Ley[,] no puede contradecir ni vulnerar, por ejemplo, los preceptos de la Constitución española». Sobre la garantia de la jerarquia normativa prevista a l'article 9.3 CE, cal recordar que aquesta darrera prohibeix que una norma de rang inferior en contravingui una de rang superior, però, en el nostre cas, la seva invocació com a cànon no és procedent. En efecte, quan es tracta de l'examen de la constitucionalitat i l'estatutarietat d'una disposició, el criteri d'enjudiciament el proporcionen la Constitució i l'Estatut, de tal manera que «[l]a apreciación de contradicción entre un texto legal y la Constitución no entraña una mera transgresión por norma de rango inferior de lo establecido en otra de rango superior, sino, pura y simplemente, la inconstitucionalidad de la norma con rango de ley» (STC 198/2012, de 6 de novembre, FJ 2, fent citació de la STC 91/1998, de 23 d'abril, FJ 2). Conseqüentment, pel que ara ens ocupa, el Decret Llei podria ser inconstitucional per l'eventual vulneració dels preceptes constitucionals i estatutaris que regulen la matèria relativa a l'ús de les llengües oficials a l'ensenyament no universitari, tot i que ja avancem que no ho és, per les raons que s'exposaran més endavant en analitzar el text de la norma objecte de dictamen.

I de l'altra, en la mesura en què l'escrit dels grups parlamentaris titlla el contingut del Decret Llei de norma irracional, perquè considera una «arbitraria ilegalidad» evitar el 25 per cent del castellà en els centres i configurar uns projectes lingüístics amb el resultat d'excloure l'ensenyament que tingui el castellà com a llengua vehicular, la petició sembla referir-se també al principi d'interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics recollit a l'article 9.3 CE, en la seva projecció sobre l'actuació del Govern com a legislador d'urgència mitjançant l'aprovació del Decret Llei 6/2022.

Ara bé, aquesta possible vulneració constitucional tampoc no ha de ser sotmesa a la nostra consideració i ha de ser bandejada d'entrada, atès que el

Consell, en diverses ocasions, seguint una reiterada doctrina constitucional, ha insistit que el control de constitucionalitat de les lleis «s'ha d'exercir de forma que no s'imposin constriccions indegudes al poder legislatiu i es respectin les opcions polítiques, alhora que s'ha de dur a terme amb molta cautela quan es tracta d'aplicar preceptes generals i indeterminats, com és el d'interdicció de l'arbitrarietat en les actuacions dels poders públics ex article 9.3 CE», i sense que sigui pertinent realitzar una anàlisi a fons de totes les motivacions possibles de la norma i de totes les eventuais conseqüències. En aquest sentit, hem raonat que «no és suficient la simple discrepància política per titllar la norma d'arbitrària», ja que l'arbitrarietat només esdevé rellevant des d'una perspectiva constitucional en els supòsits excepcionals de conduir a un resultat discriminatori o a la manca absoluta d'explicació racional de la norma, la qual cosa, com veurem més endavant, no succeeix amb la norma objecte d'aquest Dictamen.

Així, es pot discrepar de l'opció adoptada per a la configuració d'una determinada matèria o d'un sector de l'ordenament, però sense que això comporti necessàriament que la norma respongui a un caprici o a una irracionalitat, atès que poden existir altres alternatives igualment defensables, dins del marge d'apreciació que correspon al legislador. Cal tenir present que el pluralisme polític i la llibertat de configuració del legislador són també béns constitucionals dignes de protecció (DCGE 3/2020, de 8 d'abril, FJ 2, i 2/2020, de 17 de febrer, FJ 2, entre d'altres, fent citació de les STC 136/2011, de 13 de setembre, FJ 2.b, i 49/2018, de 9 d'abril, FJ 3).

Fetes les consideracions anteriors, i tenint en compte l'equivalència amb l'objecte d'aquest pronunciament consultiu, resulta, doncs, plenament aplicable al Decret llei 6/2022 el marc constitucional i estatutari configurat pels articles 6, 27 i 149.1.30 CE i 3, 35 i 131 EAC, que hem exposat a bastament en el fonament jurídic segon del DCGE 3/2022, al qual ens remetem *in totum*. I l'anterior sens perjudici de les especificitats que suscita la regulació dels

articles 2 i 3 DL 6/2022, les quals tractarem tot seguit en ocasió de la seva anàlisi, que ja podem avançar que són, bàsicament: la no menció expressa d'un tractament sobre l'ús de la llengua castellana en l'articulat de la norma, especialment en l'article 2.a, i el mandat legal de no aplicar paràmetres numèrics, proporcions o percentatges en l'ensenyament i l'ús de les llengües oficials, contingut a la lletra d de l'article 2, que vincula l'elaboració i aprovació dels projectes lingüístics tal com disposa l'article 3.2 del Decret llei.

1. L'omissió de la llengua castellana en el Decret llei com a llengua vehicular, en condicions d'igualtat amb el català.

Com ja hem exposat en el fonament jurídic primer, el Decret llei 6/2022 té per objecte fixar els criteris i objectius aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius públics i dels centres educatius privats sostinguts amb fons públics, a l'efecte d'establir els aspectes relatius a l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües oficials en cada centre (art. 1). Amb aquesta finalitat, l'article 2 detalla aquests criteris i objectius, als quals s'afegeixen també els que estableix l'article 3, en regular l'elaboració, l'aprovació i la revisió dels projectes lingüístics.

Els grups parlamentaris sol·licitants al·leguen, com hem dit, que el Decret llei, especialment en l'article 2.a, en reconèixer únicament la llengua catalana com a vehicular, exclou aquest caràcter pel que fa a la llengua castellana, contravenint els articles 3 CE i 6 EAC, com també la jurisprudència constitucional. Aquest retret es fa extensible a l'article 3 i en general a tot el contingut de la norma.

A) D'acord amb la lletra a de l'article 2 DL 6/2022, els criteris i objectius que fonamenten l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües oficials en cada centre són, en primer lloc: «[l]es determinacions de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i de la

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, així com la resta de disposicions legals aplicables, en particular en relació amb el català com a llengua pròpia, llengua normalment emprada, llengua vehicular i d'aprenentatge i llengua d'ús normal en l'acollida de l'alumnat». Al seu torn, l'article 3.1 prescriu que els projectes tindran «el contingut previst legalment» i l'article 3.2, que l'elaboració i aprovació dels projectes lingüístics s'ha d'adequar als criteris i objectius que estableix l'article 2.

Per tant, a partir d'una doble remissió, primer a l'Estatut i a les lleis capçalera en la matèria (LPL i LEC) i després a «la resta de les disposicions legals aplicables», l'esmentada lletra *a* de l'article 2 estableix com a punt de partida del contingut legal dels projectes lingüístics, al qual s'han d'adequar els centres educatius, les determinacions del marc normatiu vigent en relació amb l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües als centres educatius i, en particular, respecte a l'ús del català.

D'entrada, cal destacar que aquest precepte no fa cap menció explícita a l'ús del castellà, com tampoc no fa referència expressa al seu tractament en la resta de criteris que estableix l'articulat del Decret Llei (art. 2, lletres *c* i *d*, i art. 3), més enllà de mencionar-lo en l'obligació de resultat referida al domini de les llengües oficials al final de l'etapa d'ensenyament obligatori (art. 2, lletra *b*). Per valorar els efectes d'aquesta omisió, cal determinar prèviament quin és l'abast de les determinacions legals a què remet el Decret Llei i, en definitiva, quins són els paràmetres en els quals s'ha de fonamentar l'elaboració dels projectes lingüístics.

Respecte al reenviament a l'Estatut, com hem exposat en el DCGE 3/2022 (FJ 2), el sistema educatiu català, derivat dels articles 6 i 35 EAC, està basat en un model flexible de conjunció lingüística en el qual els alumnes tenen dret a no ser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual (art. 35.3 EAC), model que ha estat declarat conforme a la

Constitució per part del Tribunal Constitucional de manera constant en els darrers trenta anys. Pel que ara ens afecta, es caracteritza per determinar que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament (art. 35.1 EAC), alhora que estableix el dret i el deure de l'alumnat de conèixer amb suficiència, oral i escrita, el català i el castellà en finalitzar l'etapa d'educació obligatòria, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament, i disposa que ambdues llengües oficials han de tenir una presència adequada en els plans d'estudis (art. 35.2 EAC).

Quant a la concreció per part de Generalitat, ex articles 131 i 143 EAC, del model anterior, cal referir-se als aspectes cabdals de l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües als centres educatius establerts per la LPL (art. 20 i 21) i la LEC (art. 9, 10, 11, 14, 17, 47, 52.2.c i .d, 56, 57 i 61), citades expressament per l'article 2.a DL 6/2022, que són: (i) la no separació de l'alumnat, ni per centres ni per grups classe, per raó de la seva llengua habitual, (ii) la finalitat d'assolir que els alumnes tinguin un coneixement suficient del català i del castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori i (iii) l'ús del català com a llengua normalment emprada i llengua vehicular i d'aprenentatge, (iv) que, tanmateix, no exclou l'ús del castellà com a llengua docent, (v) que ha de quedar reflectit en els projectes docents de cada centre (DCGE 3/2022, FJ 2).

Respecte als elements indicats als incisos (i), (ii), (iii) i (iv), en el precitat DCGE 3/2022 ja hem posat de manifest que han estat considerats constitucionals per diverses sentències del Tribunal Constitucional, amb la interpretació que, en cada cas, n'ha fet, i que ha quedat també explicitada allà (FJ 2).

Amb relació a l'element (v), cal destacar que els articles 14 i 91.4.e LEC prescriuen que els projectes lingüístics han de preveure: el tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge; el procés d'ensenyament i

aprenentatge del castellà; les diverses opcions de les llengües estrangeres; els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües, tant globalment com individualment, a la realitat sociolingüística del centre, i la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de famílies de l'alumnat. S'ha d'apuntar, a més, que el caràcter genèric dels criteris i objectius indicats deixa un marge d'actuació als centres en l'elaboració i aprovació del projecte lingüístic, que s'adequa plenament a la seva autonomia, que es pot connectar amb els drets educatius de l'article 27 CE i que està reconeguda tant a la LOE (art. 120 i 121) com a la LEC (art. 90 i 91).

Seguint amb la remissió que efectua l'article 2.a DL 6/2022 a les determinacions de «la resta de disposicions legals aplicables», òbviament inclou allò que disposa la tot just aprovada Llei 8/2022 i que, en conseqüència, comporta l'aplicació per part dels centres dels criteris i objectius que s'hi contenen. Així doncs, en l'elaboració dels projectes lingüístics caldrà tenir en compte els criteris que estableixen els apartats 2 a 4 de l'article 2 de l'esmentada Llei, relatiu a l'«ús i aprenentatge de les llengües oficials», singularment que «[l]ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius per tal que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria» (art. 2.2).

Una vegada exposades les determinacions legals principals a les quals s'han d'atènyer els projectes lingüístics per les remissions efectuades pels articles 2.a i 3.2 del Decret Llei 6/2002, estem en condicions de valorar la circumstància que aquest primer precepte només faci referència expressa a la llengua catalana, com a normalment emprada, vehicular i d'aprenentatge i d'ús normal en l'acollida de l'alumnat i, per contra, no contingui cap declaració respecte del tractament del castellà.

B) Sobre l'omissió de la declaració de la llengua castellana com a llengua vehicular a l'article 35.1 EAC, aquest Consell ha ressaltat que el Tribunal Constitucional va afirmar que no és inconstitucional (STC 31/2010, FJ 24), perquè això no implica l'exclusió del castellà com a llengua docent (DCGE 3/2022, FJ 2, fent citació dels DCGE 5/2016, de 5 d'octubre, FJ 2, i 21/2014, de 30 de setembre, FJ 3). Igualment, ha fet notar que la legislació bàsica estatal actualment vigent en matèria d'educació (disp. add. 38a LOE) no qualifica el castellà com a llengua vehicular i no ho ha fet mai, a excepció del període en què va estar vigent la LOMCE, des del 30 de desembre de 2013 fins al 19 de gener de 2021 (DCGE 3/2022, FJ 2 i 3).

En el mateix pronunciament consultiu hem ressaltat també que la igualtat de llengües en l'ensenyament tampoc no ha estat mai exigida ni per la Constitució, ni per l'Estatut, ni explícitament ni en la interpretació que n'ha fet el Tribunal Constitucional al llarg de gairebé tres dècades. Al contrari, s'ha admès amb tota naturalitat que el tractament de les llengües sigui diferent en els diversos sistemes educatius que existeixen a les comunitats autònomes i que el model lingüístic de conjunció lingüística adoptat a Catalunya situï el català com a centre de gravetat del sistema educatiu i que això impliqui, per definició, un tractament diferenciat de les dues llengües al seu si, sense excloure el castellà i amb les altres precisions que la doctrina constitucional ha efectuat al respecte. I això, naturalment, «sense generar cap discriminació de les persones per raó de llengua, prohibida explícitament per l'article 32 EAC, sinó més aviat al contrari: per evitar discriminacions socials per raons lingüístiques i per assegurar la igualtat d'oportunitats» (FJ 3.5).

En conclusió, que l'article 2.a DL 6/2022 faci esment només del català com a llengua vehicular de l'ensenyament no és inconstitucional i no suposa en cap cas l'exclusió de la llengua castellana com a llengua docent. En aquest sentit, la mateixa exposició de motius del Decret llei, com a element d'interpretació del text que precedeix, declara que l'objectiu que persegueix el projecte

lingüístic és «aconseguir l'ensenyament i ús de les llengües oficials en cadascun dels centres del sistema educatiu».

C) Respecte a la circumstància que el Decret Llei no reculli en el seu articulat de manera explícita la dicció continguda a l'article 2 de la recentment aprovada Llei 8/2022, ja hem apuntat que entre les remissions legals que efectua l'article 2.a de la norma objecte del Dictamen, es troba inclòs el que disposa la precitada Llei. Per tant, també el conjunt de criteris i objectius que s'hi contenen i que, per mandat legal, resulten aplicables als centres educatius a l'hora d'elaborar el projecte lingüístic i determinar l'ús de les llengües en el seu si. Entre tots aquests, alguns dels quals s'han incorporat expressament al Decret Llei (com ara la situació sociolingüística dels centres, de l'entorn general i dels objectius de normalització lingüística), destaca allò que preveu l'article 2.2 de l'esmentada Llei, quan prescriu que «[l]ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius a fi que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'etapa obligatòria».

Pel que fa a l'abast de l'expressió «ús curricular i educatiu», projectada en aquest cas sobre la llengua castellana, en el nostre DCGE 3/2022 hem dit que, en substància, comporta l'establiment d'un «ús més ampli del castellà en el sistema educatiu respecte de les previsions contingudes a la Llei d'educació de Catalunya i la Llei de política lingüística, en la mesura en què, com a novetat respecte d'aquestes dues lleis, recull explícitament el seu ús "curricular i educatiu"». Per tant, atesa la definició legal de currículum com a conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascun dels ensenyaments regulats (art. 6.1 LOE avui vigent), un «ús curricular d'una llengua suposa reconèixer la possibilitat que s'estengui sobre tot aquest conjunt d'elements que integren el sistema educatiu» (FJ 3).

A l'últim, en relació amb l'abast d'aquest nou criteri per al tractament de les llengües oficials en els centres, en el mateix Dictamen i fonament jurídic hem posat de manifest que «té dues implicacions: d'una banda, clarament, la llengua declarada d'ús curricular i educatiu no queda exclosa del sistema educatiu i, d'una altra, se li reconeix un ús que és obvi que va més enllà de la seva utilització només en la impartició d'aquesta llengua com a matèria, assignatura o àrea».

Així, hem assenyalat que, d'acord amb l'article 2.3 de la mateixa Proposició de llei (ara Llei 8/2022), una llengua d'ús curricular «ha d'estar garantida i tenir una presència adequada i singularitzada en els projectes lingüístics dels centres a partir d'un abordatge global, integrador i de transversalitat curricular, que inclogui tots els espais educatius i els recursos d'aprenentatge, inclosos els digitals», per tal de fer front als profunds canvis que ha experimentat la metodologia docent, els quals «estan deixant enrere la concepció tradicional de l'ensenyament com una activitat basada en assignatures estanques i afavoreixen un enfocament molt més competencial en què els continguts i les habilitats s'adquireixen mitjançant matèries i àrees competencials i transversals» (FJ 3).

I, en aquest sentit, seguint el mateix pronunciament consultiu, «la previsió d'un tractament lingüístic global, que tingui en compte el conjunt d'activitats educatives, és precisament el que queda clarament reflectit amb la qualificació del català i el castellà com a llengües d'ús curricular i educatiu», raó per la qual es compleixen «sobradament les condicions que ha establert el Tribunal Constitucional en relació amb l'ús de les llengües oficials a l'ensenyament no universitari [...] (per totes, STC 337/1994, FJ 9 i 10)» (FJ 3).

Arribats a aquest punt, i atesa la interpretació sistemàtica que hem efectuat de l'article 2.a DL 6/2022, resulta clar que en l'establiment dels aspectes

relatius a l'organització de l'ensenyament i l'ús de les llengües oficials, els centres educatius han de seguir les prescripcions del Decret Llei, juntament amb els criteris i objectius que es desprenen del model de conjunció lingüística configurat per l'Estatut, la LPL, la LEC i la Llei 8/2022. Per tant, per bé que l'article 2.a del Decret Llei 6/2022 no faci cap referència expressa a l'ús curricular i educatiu de la llengua castellana i, en definitiva, a l'ús com a llengua docent i d'aprenentatge, aquest ha de quedar reflectit en les prescripcions lingüístiques dels projectes educatius.

D) Dit això, i tenint en compte que tant la Llei 8/2022 com el Decret Llei 6/2022 coincideixen en bona part de la seva regulació i que hauran entrat en vigor gairebé de manera simultània, formularem, com hem fet en altres ocasions a l'empara de l'exercici de la nostra funció consultiva (DCGE 8/2017, de 20 de juliol, FJ 2; DCGE 2/2021, de 29 de juliol, FJ 3, entre d'altres), la recomanació, en el supòsit que el legislador decideixi tramitar el Decret Llei com a projecte de llei, que incorpori al seu article 2 la previsió de l'article 2.2 de la Llei 8/2022 que «[l]ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i el castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius a fi que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'etapa de l'educació obligatòria», per dotar el text de la norma objecte del present Dictamen de major coherència, claredat i seguretat jurídica.

2. La inaplicació de paràmetres numèrics, proporcions o percentatges en l'ensenyament i l'ús de les llengües.

Com hem descrit en el fonament jurídic primer, els sol·licitants centren el segon bloc de les seves crítiques en el fet que els articles 2 i 3 DL 6/2022 no garanteixin que la vehicularitat del castellà es fixi en el mínim «infranqueable» del 25 per cent de les assignatures troncal que no siguin la pròpia llengua

castellana. En concret, aquest retret el projecten especialment sobre la lletra *d* de l'article 2 i l'apartat 2 de l'article 3, que s'hi remet.

A) De forma semblant al cas de la sol·licitud relativa a l'article 2 de la Proposició de Llei, els grups parlamentaris peticionaris entenen que l'exigència d'aquest percentatge mínim deriva de la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 16 de desembre de 2020, esdevinguda ferma per la inadmissió a tràmit per part del Tribunal Suprem del recurs de cassació que va interposar el Govern de la Generalitat contra la precitada Sentència (Providència de 18 de novembre de 2021), així com de les resolucions posteriors del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que instaven la seva execució, de manera especial la Interlocutòria de 4 de maig de 2022.

En relació amb aquest retret, recollint el que ja hem dit en el DCGE 3/2022 (FJ 3), cal recordar que «el contingut de les resolucions dels tribunals ordinaris no constitueix cap paràmetre per valorar la constitucionalitat i l'estatutarietat de les lleis». A més, en el marc del control judicial de les omissions normatives, «la labor de reemplaçar o adicionar contenidos a la norma reglamentaria aprobada no es un cometido que corresponda a los órganos jurisdiccionales» (Sentència del Tribunal Suprem 670/2022, de 17 de febrer). Entendre el contrari conduiria a atribuir als tribunals una facultat de decisió política que ultrapassa la funció jurisdiccional que els atorga la Constitució en el seu article 117.

Tornant a l'exigència d'un percentatge, ja hem raonat que «la regla del mínim del 25 per cent d'ús vehicular per a cada una de les llengües oficials, establerta en la Sentència referida del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, no es converteix en paràmetre de constitucionalitat ni d'estatutarietat que vinculi el legislador i que, per tant, l'obligui a respectar-la». Certament, per molt que el Tribunal Superior de Justícia afirmi que aquesta regla deriva directament de la Constitució, «[é]s fàcilment constatable que ni la Constitució, ni l'Estatut

d'autonomia, ni la legislació bàsica de l'Estat (fins i tot en el moment en què va declarar el castellà com a llengua vehicular a tot l'Estat: disp. add. 38a LOMCE), ni la legislació catalana, ni tampoc el Tribunal Constitucional en les múltiples ocasions en què ha interpretat totes aquestes normes han establert en cap moment aquesta regla, i ni tan sols cap altra de similar per la qual es fixin percentatges concrets de distribució de l'ús de les llengües oficials en l'ensenyament» (DCGE 3/2022, FJ 3).

B) Això és així perquè, d'acord amb el marc constitucional i estatutari, la regulació del tractament de les llengües oficials a l'ensenyament no universitari és una opció de política educativa que correspon adoptar a la Generalitat, a l'empara de les competències estatutàriament atribuïdes (art. 131 i 143 EAC) i en el marc de les prescripcions constitucionals i estatutàries i preservant les condicions i els límits establerts per la doctrina del Tribunal Constitucional, que podem sintetitzar en dos: que el castellà no sigui exclòs com a llengua docent, com tampoc ho pot ser l'altra llengua oficial de la comunitat autònoma corresponent, i que el sistema educatiu garanteixi el ple coneixement per part de l'alumnat, oral i escrit, de les dues llengües oficials en acabar l'etapa d'educació obligatòria, obligació de resultat aquesta que també recull explícitament l'article 35.2 EAC.

Tenint en compte, doncs, aquestes premisses, correspon a la Generalitat, en desenvolupament de les seves competències, determinar la via o el sistema de com s'han de garantir. Així, per molt que la regla sobre l'ús de les llengües a l'ensenyament fonamentada en determinats percentatges, amb la fixació d'un percentatge mínim per a cadascuna d'elles (que pot ser el 25% o qualsevol altre), pot ser un sistema legalment vàlid, no és en absolut l'única alternativa viable a l'hora de regular l'organització i l'ús de les llengües oficials en els centres educatius.

S'ha d'insistir, com ja hem apuntat en el DCGE 3/2022, que el legislador català està habilitat per optar pel sistema que consideri més adequat, de forma que pot triar l'establiment de percentatges, amb totes les múltiples variants que ofereix, però també per qualsevol altre, establint el règim lingüístic concret amb què es desenvolupa l'ensenyament, en aquest cas, no universitari.

És més, hem recordat que la mateixa Llei orgànica 3/2020, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), en la nova redacció que ha donat a la disposició addicional trenta-vuitena, ha deixat fins i tot de parlar de «proporció raonable», i s'ha limitat a establir el dret a rebre ensenyament en les dues llengües oficials. I que això implica retornar a un model flexible, en sintonia amb la posició de l'Estatut que, d'acord amb la Constitució, conté la configuració bàsica del tractament lingüístic de l'ensenyament, i segons el qual es respecten les competències de la Generalitat per determinar l'opció pedagògica més adequada quant a la distribució de l'ús de les llengües oficials al sistema educatiu a Catalunya de tal manera que es garanteixi plenament la capacitat de l'alumnat per a la comunicació en aquestes llengües.

En síntesi, hem remarcat que la jurisprudència constitucional consolidada permet un ampli ventall de possibilitats i que «[e]l que s'ha de fer, per valorar la legitimitat constitucional i estatutària de la decisió que prengui el legislador, és determinar la seva adequació al marc jurídic configurat per la Constitució (art. 3, 27 i 149.1.30) i l'Estatut (art. 6, 35 i 131) i els requeriments i condicions generals establerts per la doctrina de constitucionalitat al qual està sotmès [...], que, com s'ha vist, no inclou una regla tancada i, encara menys, de distribució per percentatges concrets» (FJ 3).

De fet, en aquesta mateixa línia i amb caràcter general, ja hem dit a l'inici d'aquest fonament jurídic que el Tribunal Constitucional ha reconegut que el legislador, com a manifestació del valor constitucional del pluralisme polític,

pot adoptar una o altra opció legislativa atenent les diverses prioritats polítiques (STC 56/2016, de 17 de març, FJ 3, entre moltes d'altres).

C) El Decret llei objecte d'aquest Dictamen, conjuntament amb la Llei 8/2022, han configurat un sistema que descarta la imposició normativa d'uns percentatges taxats i que trasllada als centres educatius, mitjançant l'elaboració i aprovació del projecte lingüístic, la concreció de l'ús del català i castellà en el seu si, tenint en compte els criteris i objectius que fixen ambdós textos legals i les altres lleis de referència en la matèria (principalment, LEC i LPL). Addicionalment, el departament competent en matèria d'educació fixa altres criteris complementaris, que, com hem vist en el fonament jurídic anterior, s'incorporen a tall d'instruccions administratives en els documents que ha anat elaborant l'esmentat departament per als corresponents i successius cursos acadèmics.

Pel que ara interessa, doncs, els trets principals en què es fonamenta el contingut previst legalment dels projectes lingüístics serien els següents: (i) el català és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge i llengua d'ús normal en l'acollida de l'alumnat; (ii) l'aprenentatge i l'ús curricular del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius, i (iii) això anterior, a fi d'assegurar que l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'ensenyament obligatori.

Amb relació a l'incís (ii), cal recordar que segons l'organització del sistema educatiu actual ja correspon als centres educatius l'especificació de l'ús de les llengües en l'ensenyament no universitari, de conformitat amb un seguit de criteris generals (art. 14 i 91.4.e LEC), que, seguint la mateixa orientació, ara s'amplien i adapten a les noves circumstàncies derivades de les transformacions experimentades per la metodologia docent. Així, entre d'altres, cal assenyalar, d'una banda, l'anàlisi de l'entorn sociolingüístic dels

centres, de l'entorn general i dels objectius de normalització lingüística per garantir l'eficàcia dels projectes educatius i lingüístics i respondre a les necessitats educatives i a la diversitat cultural i lingüística de l'alumnat (art. 2.c i 3.3 DL 6/2022). I de l'altra, cal indicar la determinació de la presència de les llengües oficials en l'ensenyament de cada centre exclusivament amb criteris pedagògics i de manera singularitzada en cada un d'ells, a partir d'un tractament global, integrador i de transversalitat curricular, que compregui tots els espais educatius i els recursos d'aprenentatge, inclosos els digitals (art. 2.3 Llei 8/2022).

Certament, la flexibilitat d'aquest model de conjunció lingüística té el seu reflex més directe en el criteri establert a la lletra *d* de l'article 2 DL 6/2022, que conté un mandat exprés als centres educatius per tal que no apliquin paràmetres numèrics, proporcions o percentatges per determinar l'ensenyament i l'ús de les llengües en els seus projectes lingüístics. Hom pot dir, doncs, que l'opció adoptada és supeditar el tractament de les llengües oficials als resultats de l'aplicació d'aquestes indicacions generals que serveixen de marc de referència per a l'elaboració i aprovació dels projectes lingüístics per part dels centres, les quals poden ser desenvolupades en via reglamentària en el grau que es consideri oportú, dins del respecte a la llei, i preservant un marge d'actuació als centres educatius.

En aquest punt, ens remetem novament al que hem conclòs en el DCGE 3/2022 sobre els criteris establerts a l'article 2.3 de la Llei 8/2022 (llavors Proposició de llei) que, en essència, coincideixen amb els del Decret llei, en el sentit que no se'n pot fer cap crítica des del punt de vista de la seva raonabilitat ni de la seva adequació i proporcionalitat a les finalitats principals del sistema educatiu, ni tampoc des del punt de vista de la seva conformitat amb el bloc de constitucionalitat i d'estatutarietat en la matèria (FJ 3).

Així, cal insistir que el sistema que en resulta, que defuig els criteris numèrics o percentuals (generals, fixos, mínims o de qualsevol altre tipus), és fruit d'una decisió constitucionalment legítima del Govern, en aquest cas com a legislador d'urgència, que pretén descartar un tractament lingüístic homogeni i uniforme i, per contra, vol adaptar-lo a les circumstàncies concretes dels centres educatius, entesos aquests, reiterem-ho, no com a compartiments estancs sinó com a part integrant de la societat, promotors de la cohesió social i del respecte a la diversitat i afavoridors de la convivència i de la igualtat d'oportunitats. Es tenen en compte, per tant, circumstàncies dinàmiques i canviants, d'ordre social, pedagògic i tecnològic, amb l'objectiu de garantir, d'aquesta manera, les finalitats generals del sistema educatiu que, en matèria de comunicació lingüística, impliquen l'assoliment del domini, oral i escrit, de les dues llengües oficials en finalitzar l'educació obligatòria.

Precisament, ja hem constatat que aquesta obligació de resultat, com a objectiu principal del model lingüístic, exigit constitucionalment i estatutària, està recollida expressament tant en el Decret Llei 6/2002 (art. 2.b) com en la Llei 8/2022 (art. 2.2) i, alhora, garantida pel mecanisme de revisió que incorpora l'article 3.4 del Decret Llei mateix, consistent en la realització de proves i avaluacions periòdiques, externes i internes, dels projectes lingüístics. Es tracta d'un control a posteriori, que permetrà vetllar pel correcte tractament de les llengües d'acord amb els principis constitucionals i estatutaris i la normativa que el regula, com també pel compromís d'adaptar el contingut dels projectes lingüístics (si es modifiquen les circumstàncies que van servir de base per a la seva aprovació) a la realitat canviant dels centres educatius i del seu entorn sociolingüístic i als objectius de normalització lingüística.

En conclusió, per tot el que s'ha exposat, l'article 2.d del Decret Llei 6/2022, que prescriu la inaplicació de paràmetres numèrics, proporcions o percentatges determinats per al tractament lingüístic en l'ensenyament no universitari, com també l'article 3.2, que s'hi remet, és una opció legítima que

correspon adoptar a la Generalitat en exercici de les seves competències estatutàries i que és conforme amb el marc constitucional (art. 3, 27 i 149.1.30 CE) i estatutari (art. 6, 35 i 131 EAC) aplicable a aquesta matèria.

Atesos els raonaments continguts en els fonaments jurídics precedents, formulem les següents

CONCLUSIONS

Primera. L'article 2, lletra *a*, del Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius, pel que fa a l'omissió de la declaració del castellà com a llengua vehicular, no vulnera els articles 3 i 27 de la Constitució ni els articles 6 i 35 de l'Estatut, en els termes en què els ha interpretat el Tribunal Constitucional.

Adoptada per unanimitat.

Segona. L'article 2, lletra *d*, i l'article 3, apartat 2, que s'hi remet, del Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, pel que fa al criteri d'inaplicació de paràmetres numèrics, proporcions o percentatges en l'ensenyament i l'ús de les llengües, no vulneren els articles 3 i 27 de la Constitució ni els articles 6 i 35 de l'Estatut, en els termes en què els ha interpretat el Tribunal Constitucional.

Adoptada per unanimitat.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem al Palau Centelles en la data indicada a l'encapçalament.